

Wojewódzki Urząd
Pracy w Łodzi

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy

Świadomy wybór zawodu - co to znaczy?

Decyzje edukacyjne uczniów a popyt na kwalifikacje w woj. łódzkim.

STRATEGIA SUKCESU, TO:

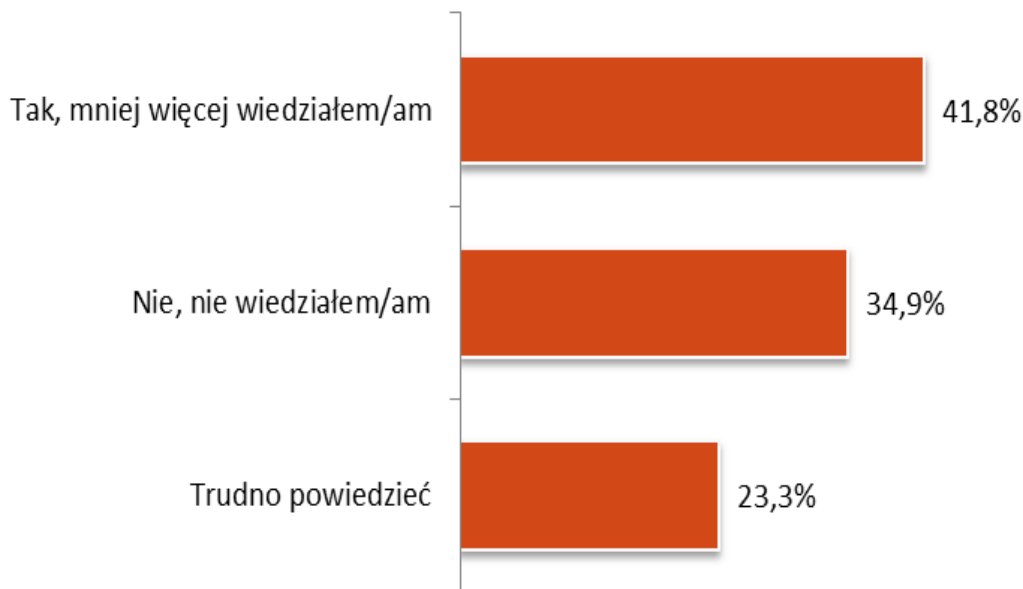
WIEDZIEĆ – CHCIEĆ - MÓC

- Jeśli nie wiemy czego chcemy – nasze życie jest podobne do liścia w nurcie rzeki, bezwolnie poddającego się płynącej wodzie.
- Jeśli wiemy czego chcemy, ale nie mamy dość motywacji, nie osiągniemy celu, choćby był najdoskonalej sformułowany.
- Jeżeli natomiast wiemy i chcemy, ale nie potrafimy znaleźć odpowiednio sprzyjających warunków i środków działania oraz metod i technik realizacji – naszym udziałem stanie się porażka.

Na podstawie badania pt. **Świadomość wyboru zawodu wśród uczniów szkół w województwie łódzkim** zrealizowanego w 2013 roku z inicjatywy RORP w Łodzi

PLANOWANIE

Jedynie 41,8% wszystkich badanych uczniów wiedziało w ostatniej klasie gimnazjum, co będzie robić w przyszłości jeśli chodzi o zawód/pracę.

Uczniowie, którzy kończą szkołę ponadgimnazjalną mieli pomysł na własną przyszłość, takie plany posiadali już kończąc gimnazjum.

I odwrotnie – respondenci którzy nie wiedzieli, co będą robić w życiu podobne postawy prezentowali w gimnazjum.

Zdecydowana większość (95%) uczniów deklaroowało kontynuację nauki.

Największą świadomością swojej przyszłości zawodowej wykazywali się uczniowie zasadniczych szkół zawodowych oraz uczniowie techników a najmniejszą uczniowie liceów.

Wnioski z badania pt. **Świadomość wyboru zawodu wśród uczniów szkół w województwie łódzkim** zrealizowanego w 2013 roku z inicjatywy RORP w Łodzi

- **Uczniowie czują lęk przed wyborem dalszej drogi zawodowej lub edukacyjnej.**
- **Tylko niecałe 60% badanych uczniów wie, co chce robić w życiu.** *Obawa przed decyzją jest naturalna, jednak lęk ten może być potęgowany niewiedzą i nieznanymi możliwościami rozwoju w różnych zawodach.*
- **Wiedza uczniów o potrzebach rynku pracy jest mocno fragmentaryczna i wybiórcza.** *Wielu nie ma precyzyjnie postawionych celów zawodowych, czy nawet wizji kariery zawodowej. Stąd pojawiają się u nich poważne trudności z selekcją informacji oraz oceną wiarygodności źródeł.*
- **Uczniowie najchętniej poszukują informacji o rynku pracy w Internecie,** *jednak przeważnie na stronach z ogólnymi wiadomościami czy nawet tzw. serwisach plotkarskich*
- **Pierwszą instancją w wyborze ścieżki edukacji czy zawodu są rodzice.** *Przeważnie doradzają dzieciom kontynuowanie nauki, trudno jednak stwierdzić czy opierają rady na solidnej wiedzy o rynku pracy.*
- **Uczniowie wykazują niewielkie zaangażowanie w planowanie przyszłości i pozyskiwanie informacji.** *Sami deklarują, że są leniwi i brakuje im motywacji. Wykazują także postawy roszczeniowe wobec doradztwa zawodowego – chcieliby, aby informacje same do nich docierały, przy braku jakiegokolwiek wysiłku z ich strony. Sporo uczniów decyzje zostawia przypadkowi.*
- **Potrzeby informacyjne uczniów różnicuje typ szkoły, do której uczęszczają.** *Uczniowie ZSZ oraz LO najchętniej uczestniczyliby w doradztwie grupowym, uczniowie techników – w wycieczkach do zakładów pracy. Uczniów LO bardziej zainteresują broszury informacyjne, natomiast uczniów ZSZ- filmy.*
- **Część uczniów nie wie czy w szkole jest zatrudniony pedagog/ doradca zawodowy.**
- **Większość uczniów nie korzystała z porad doradcy zawodowego** *(tak w gimnazjum, jak i szkole ponadgimnazjalnej), a ci, którzy mieli zajęcia z doradcą nie ocenili ich pozytywnie. System doradztwa w szkołach jest niedoskonały, ale uczniowie oczekują przekazania wiedzy na temat zawodów oraz rynku pracy właśnie w formie doradztwa.*
- **Nie wszyscy uczniowie postrzegają ideę kształcenia się przez całe życie jako coś koniecznego, a zarazem pozytywnego.** *Dla części młodzieży jest to przykra konieczność wynikająca z nieprzewidzianych, niefortunnych okoliczności.*

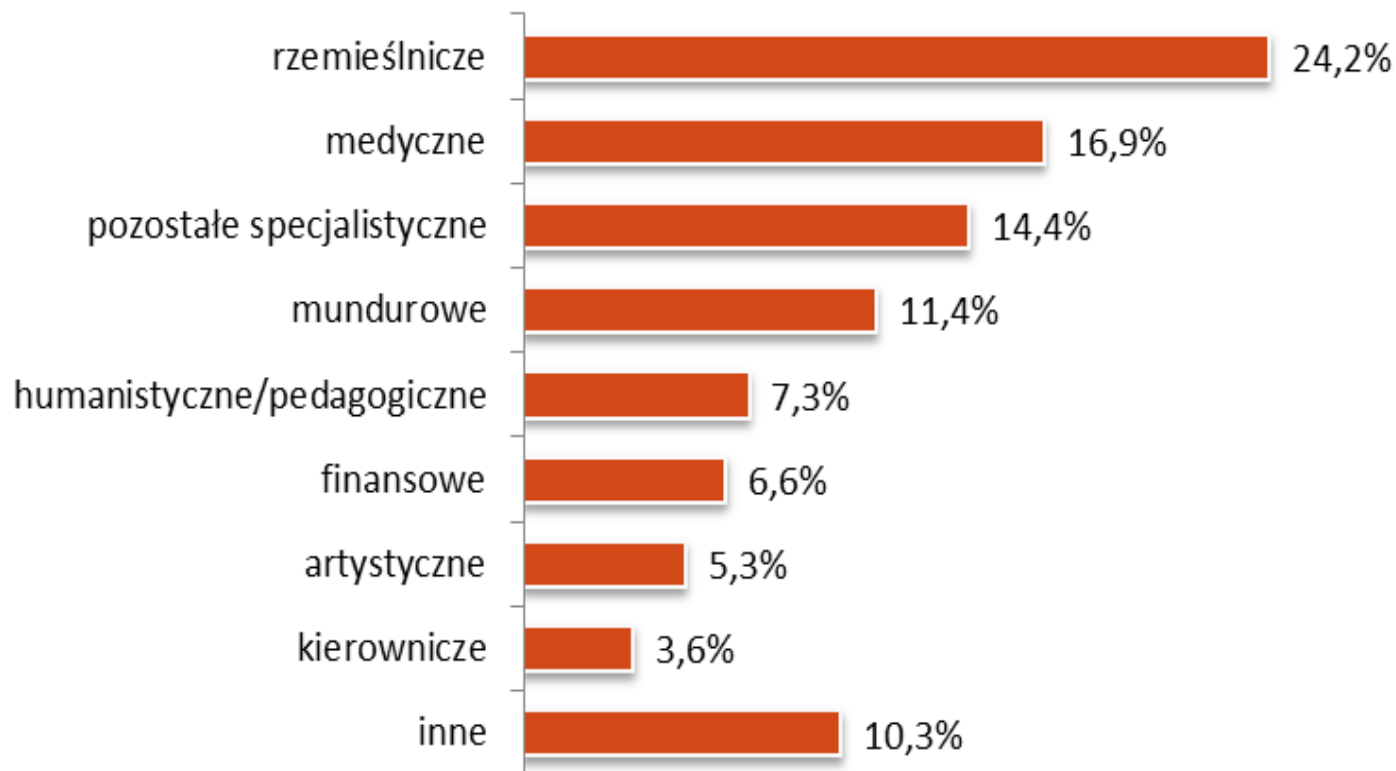
Na podstawie badania pt. **Świadomość wyboru zawodu wśród uczniów szkół w województwie łódzkim** zrealizowanego w 2013 roku z inicjatywy RORP w Łodzi

OCZEKIWANIA WZGLĘDEM PRZYSZŁEJ PRACY

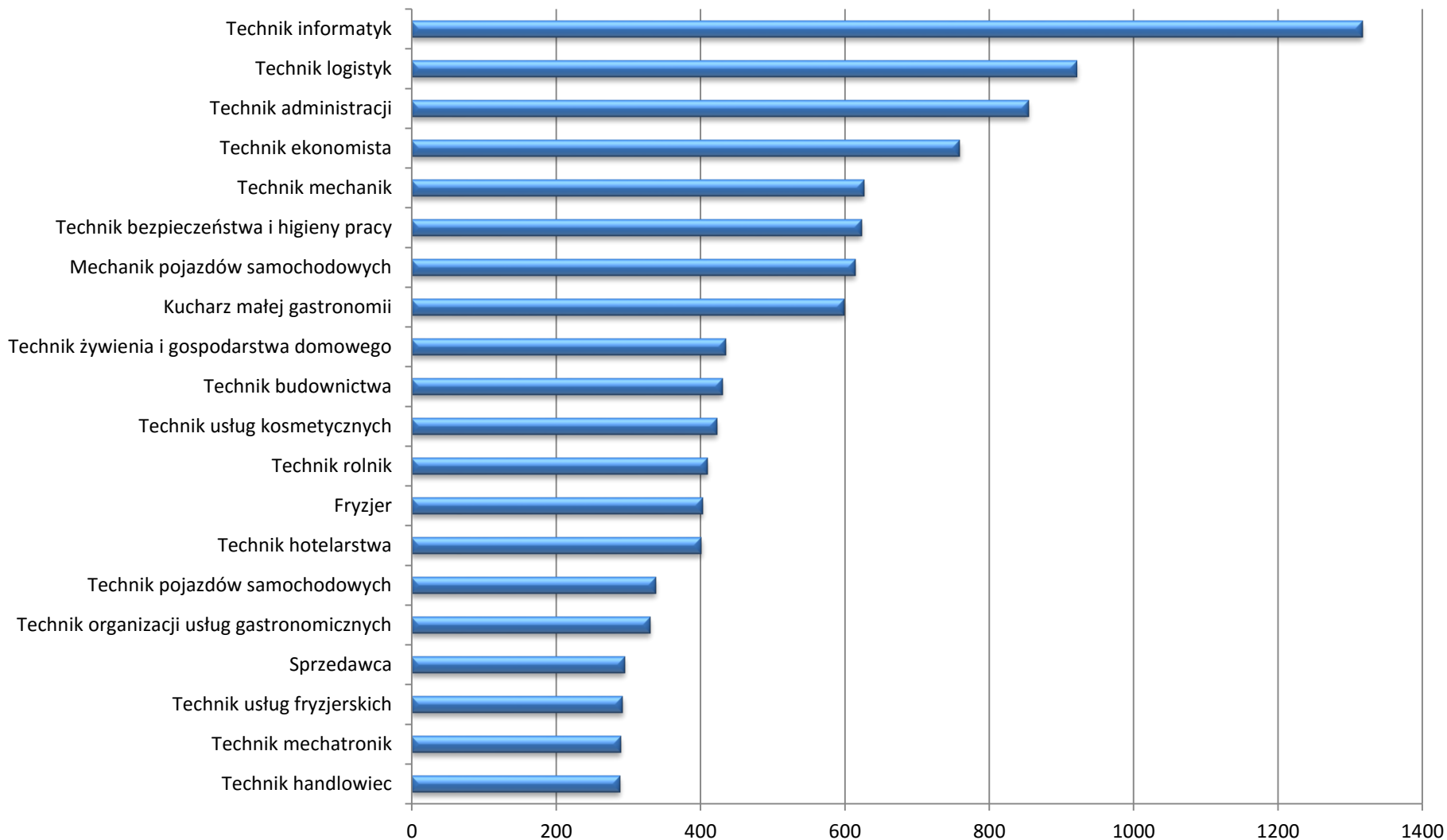
- Większość uczniów oczekiwałaby, żeby ich praca była:
 - dobrze płatna i prestiżowa (48,4% wskazań);
 - odpowiadająca zainteresowaniom i możliwościom (33,9%),
 - **stabilna/spokojna** (blisko 25% grupy objętych badaniem uczniów);
 - zespołowa (16,4% badanych);
 - odpowiedzialna (13,1%);
 - dająca możliwości rozwoju zawodowego, przyszłościowa (10,3%).
- Uczniowie oczekują od przyszłej pracy przede wszystkim **wypełniania funkcji ekonomicznej**, praca jest dla nich przede wszystkim wartością instrumentalną, czyli środkiem do osiągnięcia innego celu. Realne zarobki to dla:
 - 35,6% badanych, 1001-1500 zł netto;
 - 34,1% badanych, 1501-2500 zł netto;
 - 10,7% badanych, 2501-3500 zł netto;
 - 10,4% badanych, do 1000 zł netto;
 - 9,2% badanych oczekuje zarobków powyżej 3500 zł netto.
- Oczekiwania finansowe różnią się w zależności od płci: mężczyźni chcieliby zarabiać więcej niż kobiety. Największe aspiracje finansowe mają uczniowie ZSZ, mniejsze oczekiwania mają natomiast licealiści.

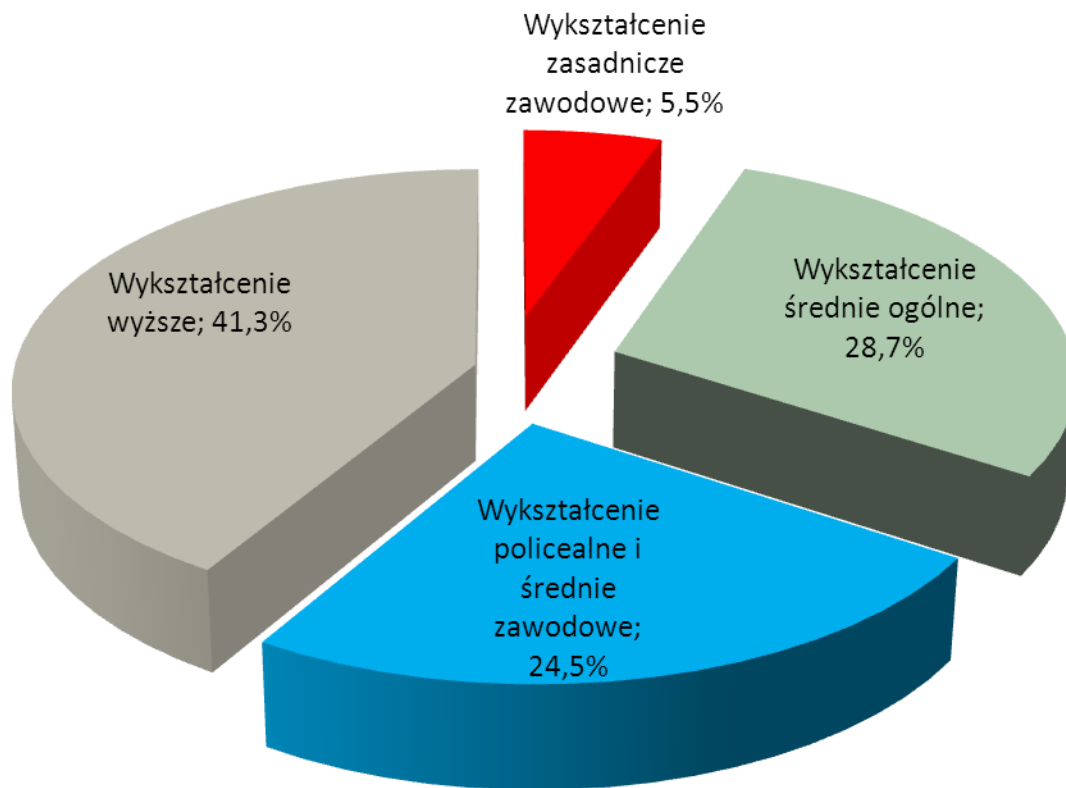
Na podstawie badania pt. **Świadomość wyboru zawodu wśród uczniów szkół w województwie łódzkim** zrealizowanego w 2013 roku z inicjatywy RORP w Łodzi

24,2% z objętych badaniem uczniów chciałoby wykonywać zawody zaklasyfikowane jako rzemieślnicze, na drugim miejscu znalazły się profesje medyczne (16,9%), a na trzecim „pozostałe specjalistyczne” (14,4%).

Kierunki nauczania zawodowego z największą liczbą absolwentów w woj. łódzkim

Z danych pozyskanych z Systemu Informacji Oświatowej z MEN wynika, że w 2016 r. szkoły ponadgimnazjalne ukończyły 30.134 osoby (należy podkreślić, że liczba ta nie zawiera absolwentów szkół wyższych) o blisko 2 tys. uczniów mniej niż rok wcześniej.

Największa liczba uczniów opuściła licea ogólnokształcące – blisko 47% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w województwie.

.

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku akademickim 2014/2015 uczelnie wyższe województwa łódzkiego opuściło 21 905 (5,5% wszystkich absolwentów uczelni w naszym kraju) o 2 098 absolwentów mniej niż w poprzednim roku akademickim.

Najwięcej absolwentów w 2015 r. odnotowały kierunki z grupy „biznes i administracja”- 5.127 absolwentów, pedagogika – 2 683 absolwentów oraz kierunki medyczne – 2.562 absolwentów. Wśród nauk ścisłych najliczniej reprezentowane były kierunki z grupy inżynieryjno technicznej (1.236 absolwentów) oraz architektura i budownictwo (łącznie 1.027). Liczebną grupę tworzyli także absolwenci kierunków z dziedziny technologii teleinformatycznych (915 osób).

Najwięcej bezrobotnych w zawodach [w końcu 2016 r.]:

10

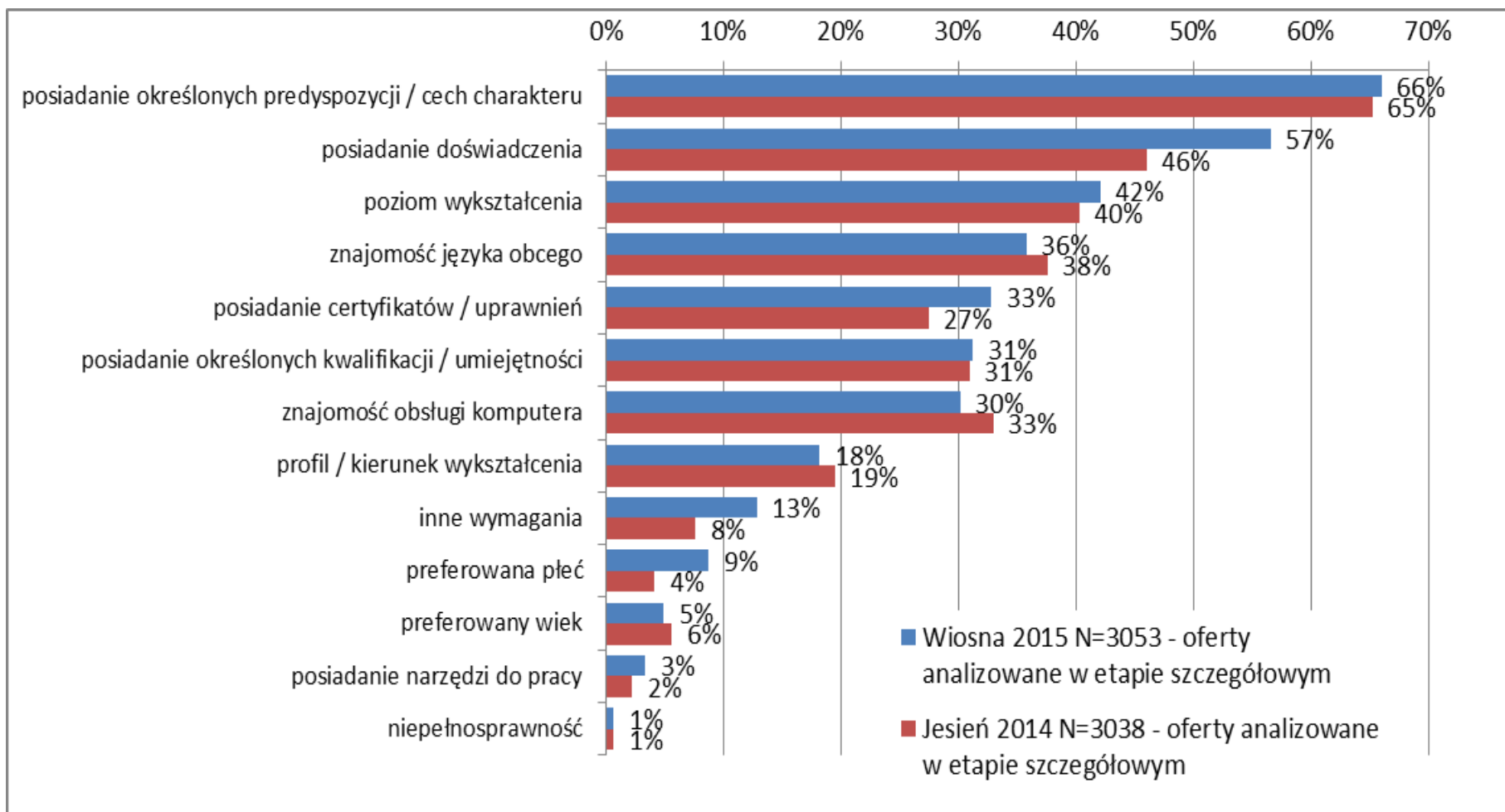
Bez zawodu	11645		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	
		Specjaliści	Szwaczka ręczna	2295
Ekonomista	457		Ślusarz	1490
Pedagog	448		Murarz	1152
Specjalista do spraw marketingu i handlu	385			
		Technicy i inny średni personel	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	
Technik ekonomista	1214		Kierowca samochodu ciężarowego	484
Technik mechanik	716		Kierowca samochodu osobowego	444
Przedstawiciel handlowy	412			
		Pracownicy biurowi	Pracownicy wykonujący prace proste	
Magazynier	1192		Pomocniczy robotnik budowlany	2263
Technik prac biurowych	876		Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	1788
		Pracownicy usług i sprzedawcy	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	1317
Sprzedawca	6910			
Robotnik gospodarczy	2273			
Kucharz	1560			

Współczesny rynek pracy

- **Zmienny, nieprzewidywalny, pełen niestabilności i ryzyka.**
- **Zanik epoki chrakteryzującej się stałością i linearnością organizacji.**
- **Zarządzanie przez projekty.**

Wymagania pracodawców

(źródło: „Analiza treści ofert pracy zamieszczonych w Internecie kierowanych do mieszkańców województwa łódzkiego” Łódź, 2014 r. oraz 2015 r.)

KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI OCZEKIWANE PRZEZ PRACODAWCÓW:

- ✓ Kompetencje zawodowe – 38,3
- ✓ Kontakty z ludźmi, klientami – 20,5%
- ✓ Odpowiedzialność, dyscyplina pracy, uczciwość, wiarygodność - 20,2%
- ✓ Komunikatywność – klarowne przekazywanie myśli – 14,4%
- ✓ Kultura osobista, uprzejmość, autoprezentacja, dbanie o wizerunek – 11,0%
- ✓ Dyspozycyjność – 10,6%
- ✓ Chęć do pracy, pracowitość – 9,5%
- ✓ Staranność, skrupulatność, uprzejmość, autoprezentacja, dbałość o szczegóły – 9,2%
- ✓ Kreatywność, bycie innowacyjnym, wymyślanie nowych rozwiązań – 8,9%
- ✓ Współpraca w grupie – 8,3%
- ✓ Upewnienia, licencje, prawa jazdy – 7,2%
- ✓ Rozwiązywanie problemów – 6,5%
- ✓ Przedsiębiorczość – 6,3%
- ✓ Zaawansowana umiejętność obsługi komputera – 5,9%
- ✓ Odporność na stres – 5,6%
- ✓ Posługiwanie się urządzeniami technicznymi – 5,4%
- ✓ Punktualność – 5,1%
- ✓ Umiejętność uczenia się – 5,1%
- ✓ Samodzielność – 5,1%

Zawody deficytowe

(najbardziej poszukiwane w województwie łódzkim)

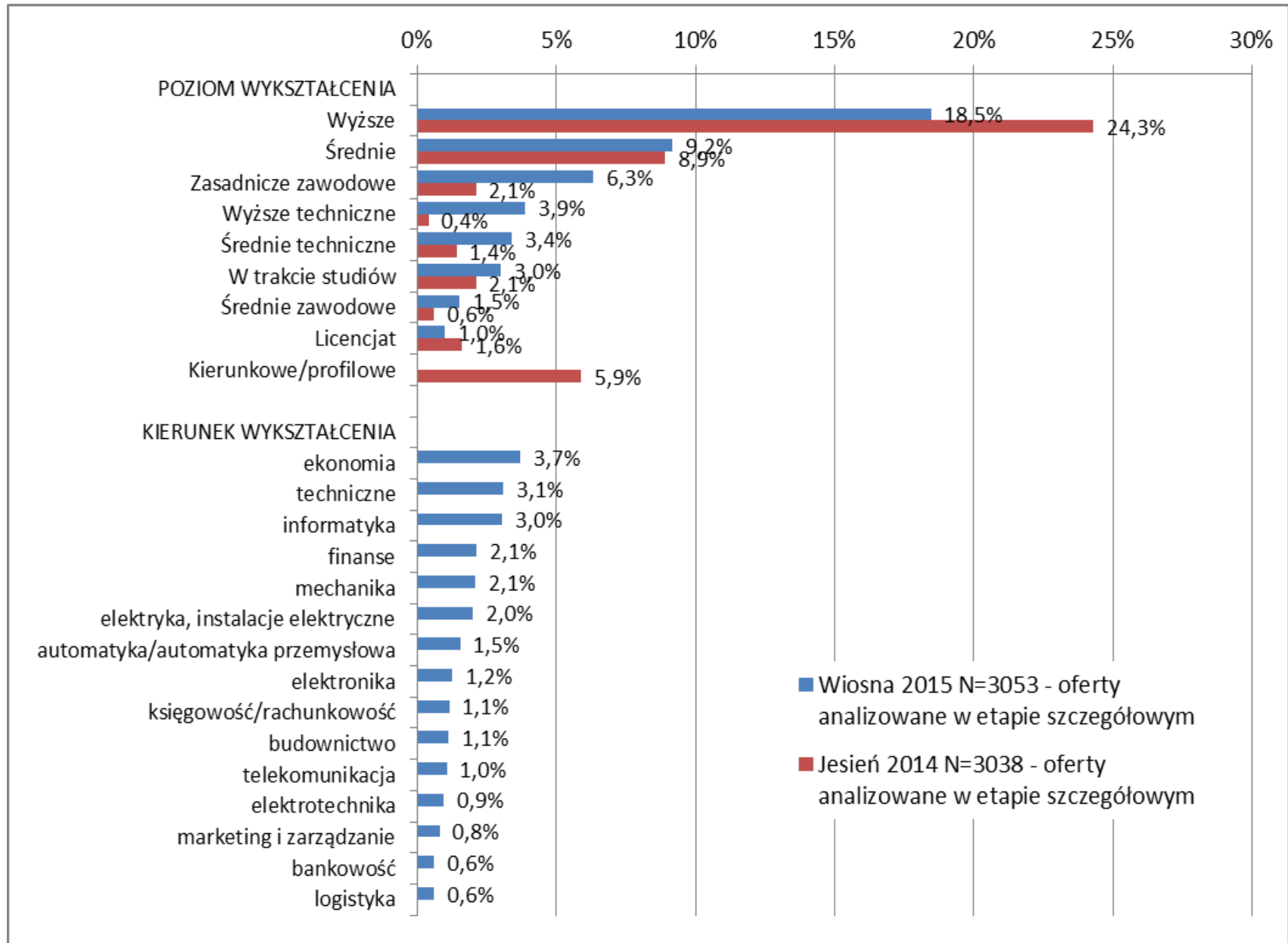
- **logistyka i spedycja:** robotnicy magazynowi, magazynierzy (z uprawnieniami do kierowania wózkami jezdniowymi), logistycy, spedytorzy z dobrą znajomością języków obcych
- **włókiennictwo:** szwaczka
- **specjaliści z branży IT:** projektanci i administratorzy baz danych, programiści, analitycy, testerzy oraz operatorzy systemów teleinformatycznych
- **specjaliści finansowi:** pracownicy rachunkowości i księgowości - zawody z branży BPO
- **zawody z dziedziny sprzedaży i usług:** doradcy klienta, opiekunowie klienta, telemarketerzy, przedstawiciele handlowi czy specjaliści do spraw sprzedaży
- **zawody budowlane:** betoniarze i zbrojarze, cieśle budowlani, murarze, tynkarze oraz robotnicy budowlani
- **monterzy, operatorzy i kierowcy:** kierowcy ciągnika siodłowego oraz kierowcy samochodu ciężarowego
- **gastronomia:** pomoce kuchenne, pracownicy przygotowującego posiłki typu fast food
- **pracownicy o prostych kwalifikacjach zawodowych:** pracownicy produkcji oraz robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie, sadownictwie i rolnictwie

Poszukiwani przez Internet w 2016 r. *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*

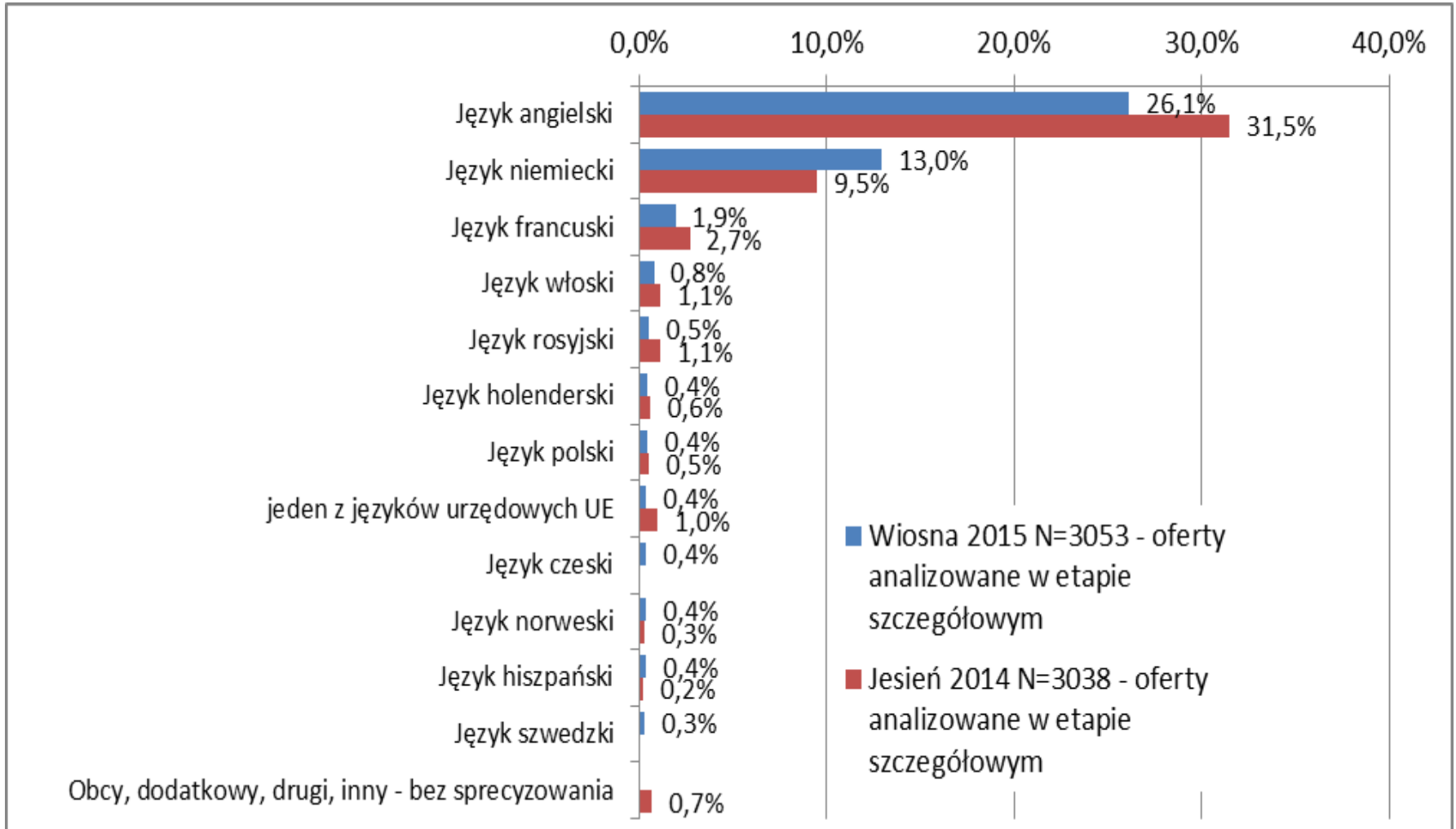
Badania ofert internetowych prowadzone dwa razy w roku przez wojewódzkie urzędy pracy w Polsce, obejmują wszystkie unikalne oferty pracy zamieszczane na wybranych portalach internetowych. Populacja internetowych ogłoszeń o pracę została ograniczona do ofert dostępnych na portalu „Zielona Linia” (www.zielonalinia.gov.pl). Partnerami serwisu, którzy dostarczają ofert pracy są m.in. Regiopraca.pl, Pracuj.pl, Praca.Gratka.pl, GazetaPraca.pl, Pracawsprzedazy.pl, Jobspot.pl, Pracownicy.it, Pracawbiurze.pl, Metropraca.pl.”

- doradca klienta
- przedstawiciel handlowy
- magazynier
- programista aplikacji
- sprzedawca
- pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)
- specjalista do spraw sprzedaży
- kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)
- księgowy
- kierowca samochodu ciężarowego
- doradca finansowy
- pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym

POZIOM I KIERUNEK WYKSZTAŁCENIA

WYMAGANY JĘZYK

Popyt na pracę w województwie łódzkim w 2016 roku

wybrane aspekty zjawiska

- Przybywa nowych miejsc pracy; sukcesywnie wzrasta zarówno liczba pracujących, jak i wskaźnik zatrudnienia. Jednocześnie ciągle spada liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia. Z punktu widzenia pracodawców coraz większym problemem staje się brak chęci podejmowania zatrudnienia przez osoby aktywne zawodowo.
- Przedsiębiorcy działający w ŁSSE odczuwają stały niedobór chętnych do pracy na stanowiskach niższego i średniego szczebla. Wskutek tego, spośród kryteriów oceny kandydatów tracą na znaczeniu umiejętności zawodowe bądź wykształcenie, zaś coraz bardziej istotna staje się (jedynie) motywacja do pracy.
- Dość często obserwowanym zjawiskiem jest podejmowanie pracy niezgodnej z wyuczonym zawodem. Dotyczy to zwłaszcza ludzi młodych, w szczególności absolwentów szkół.
- Dużym problemem jest brak obsady stanowisk, na których praca nie wymaga wysokich kwalifikacji zawodowych: przy produkcji, w budownictwie czy pracach sezonowych w rolnictwie i ogrodnictwie. Coraz częściej pracodawcy decydują się na zatrudnianie pracowników zza wschodniej granicy Polski.
- Ciągłe niski poziom zarobków w regionie łódzkim wpływa na utrzymywanie się zjawiska migracji specjalistów do Warszawy.
- Często zawody deficytowe reprezentowane są licznie w rejestrach bezrobocia, bowiem długotrwałe pozostawanie bez pracy lub brak stażu u przedstawicieli poszukiwanych zawodów powodują, iż osoby te nie spełniają wymagań formułowanych w ofertach pracy.